

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра

бізнесу та управління персоналом

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Актуальні проблеми розвитку підприємництва

(вказати назву навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Підприємництво та управління бізнесом

(назва програми)

Спеціальність D3 Менеджмент

(вказати: код, назва)

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

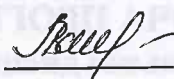
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна діагностика та аналіз підприємницької діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво та управління бізнесом» спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича № 164 від 01 травня 2025 р.

Розробник: Белей Світлана Іванівна, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н, доцент

Викладачі: Белей Світлана Іванівна, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н, доцент;
Ксьондз С.В., доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н, доцент;

Погоджено з гарантом
ОП «Підприємництво
та управління бізнесом»

 Людмила ВЕРБІВСЬКА

Затверджено на засіданні бізнесу та управління персоналом
протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

 Любов ВОДЯНКА

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради
економічного факультету

 Ірина НИКИФОРАК

1. Мета навчальної дисципліни.

Вивчення дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» спрямоване на формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системи спеціальних знань з аналізу сучасних тенденцій розвитку підприємництва, виявлення проблем та бар'єрів його функціонування, оцінювання впливу державної політики, цифровізації, інноваційних процесів і глобальних ризиків на формування підприємницького середовища. Особлива увага приділяється дослідженню причин і наслідків тіньової економіки, її впливу на конкурентоспроможність бізнесу як в Україні, так і на міжнародному рівні. У межах опанування дисципліни здобувачі продовжують формувати інтегральну, загальну та спеціальні компетентності, необхідні для роботи в сучасних умовах динамічного ринкового середовища. Навчальний курс сприяє формуванню вмінь критично оцінювати економічні явища, аналізувати сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва, ідентифікувати фактори його сталості, оцінювати ризики та впроваджувати інноваційні управлінські рішення. Опанування дисципліни поглиблює економічну освіту у сфері стратегічного управління, підвищує здатність здобувачів приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності, сприяє професійному зростанню та розширює можливості подальшого працевлаштування на керівних посадах у сфері бізнесу та управління.

Мета навчальної дисципліни: отримання, систематизація та поглиблення знань здобувачів щодо сучасних проблем і тенденцій розвитку підприємництва, оволодіння методами аналізу підприємницького середовища, формування практичних умінь застосовувати інноваційні та ефективні методи управління підприємствами, спрямовані на прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах динамічних ринкових трансформацій, цифровізації, глобалізації та зростання економічних ризиків.

2. Пререквізити

До початку вивчення дисципліни здобувач повинен володіти знаннями та компетентностями, сформованими у межах таких напрямів підготовки: фундаментальні економічні теорії та моделі функціонування економіки; основи підприємництва, бізнес-процесів і механізмів ринкової взаємодії; принципи менеджменту, організаційного дизайну та управління ресурсами; інструменти стратегічного аналізу, оцінки ризиків і прийняття рішень; методи фінансово-економічних розрахунків та інвестиційного аналізу; підходи до інноваційного розвитку та управління змінами; основи методології та методів проведення наукових досліджень.

Кореквізити: паралельне вивчення дисципліни доцільне з навчальними компонентами, що забезпечують опанування: сучасних моделей управління підприємствами та їх стратегічного розвитку; механізмів взаємодії бізнесу із зовнішнім середовищем та глобальними ринками; аналітичних підходів до оцінювання стійкості, конкурентних позицій і потенціалу підприємства; інструментів управління ризиками та адаптації підприємств до викликів; підходів до формування корпоративної відповідальності та сталого розвитку.

Постреквізити: здобуті компетентності є основою для подальшого опанування дисциплін і виконання наукової роботи, що передбачають: поглиблений економічний та стратегічний аналіз підприємницьких процесів; розроблення інноваційних управлінських рішень і моделей розвитку бізнесу; підготовку та проведення прикладних і теоретичних досліджень у сфері менеджменту; формування аналітичних звітів, прогнозів і наукових рекомендацій; виконання науково-дослідних проєктів та елементів дисертаційної роботи.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК05. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК06. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (в тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності в підприємницьких, торговельних та біржових структурах.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО для освітньо-наукової програми

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СК08. Здатність виявляти і трактувати сучасні тенденції у сфері реалізації електронного бізнесу, обізнаність із технологіями цифрової економіки, методами пошуку і дослідження інформації з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

СК010. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

РН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці.

РН03. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційно-комунікативні технології, прилади та обладнання.

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

РН09. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

Додаткові результати, визначені ЗВО для освітньо-наукової програми

РН13. Ініціювати, адаптувати і вдосконалювати бізнес-процеси у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності на основі врахування сучасних теоретичних концепцій, досвіду економічно розвинених країн, потреб сталого розвитку та євроінтеграційних процесів.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	10	20	-	-	60	-	екзамен

4.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Підприємництво в системі сучасних економічних відносин													
Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку підприємництва	9	1	2			6							
Тема 2. Стан і тенденції розвитку підприємництва в Україні	9	1	2			6							
Тема 3. Роль і вплив держави у формуванні підприємницького середовища	9	1	2			6							

Тема 4. Критерії, індикатори та фактори сталого розвитку підприємництва	9	1	2			6						
Тема 5. Актуальні проблеми розвитку підприємництва на сільських територіях	9	1	2			6						
Разом за ЗМ 1	45	5	10			30						
Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи, ризики та перспективи підприємницького розвитку												
Тема 6. Інноваційні бізнес-моделі та підприємницькі екосистеми	9	1	2			6						
Тема 7. Стартап-підприємництво та механізми його підтримки	9	1	2			6						
Тема 8. Ризики підприємницької діяльності в умовах турбулентності економічного середовища	9	1	2			6						
Тема 9. Цифрова трансформація та її вплив на розвиток підприємництва	9	1	2			6						
Тема 10. Глобальні виклики та перспективи розвитку підприємництва	9	1	2			6						
Разом за ЗМ 2	45	5	10									
Усього годин	90	10	20			60						

4.3. Тематика лекційних занять

№	Назва теми
Змістовий модуль 1. Підприємництво в системі сучасних економічних відносин	
ТЕМА 1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку підприємництва 1. Еволюція поглядів на підприємництво та сучасні концепції. 2. Функції підприємництва в економічній системі. 3. Класифікація видів підприємницької діяльності.
ТЕМА 2.	Тема 2. Стан і тенденції розвитку підприємництва в Україні 1. Динаміка показників розвитку підприємництва. 2. Структурні особливості вітчизняного бізнес-сектора. 3. Основні бар'єри та драйвери розвитку підприємництва. 4. Регіональні відмінності та кластерні процеси.

ТЕМА 3.	Тема 3. Роль і вплив держави у формуванні підприємницького середовища 1. Державна політика підтримки підприємництва. 2. Регуляторне середовище та його трансформації. 3. Інституційні механізми стимулювання бізнесу. 4. Взаємодія держави та бізнесу у контексті економічних реформ.
ТЕМА 4.	Тема 4. Критерії, індикатори та фактори сталого розвитку підприємництва 1. Поняття та компоненти сталого розвитку бізнесу. 2. Індикатори економічної, соціальної та екологічної стійкості як інструменти забезпечення сталого розвитку підприємництва.. 3. Фактори, що впливають на сталий розвиток підприємств. 4. Сталий розвиток як конкурентна перевага.
ТЕМА 5.	Тема 5. Актуальні проблеми розвитку підприємництва на сільських територіях 1. Особливості підприємницької діяльності у сільській місцевості. 2. Інституційні та ресурсні бар'єри. 3. Перспективні напрями розвитку сільського підприємництва. 4. Роль локальних громад і кооперації.
Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи, ризики та перспективи підприємницького розвитку	
ТЕМА6.	Тема 6. Інноваційні бізнес-моделі та підприємницькі екосистеми 1. Сучасні інноваційні бізнес-моделі та їх класифікація. 2. Підприємницькі екосистеми: структура та учасники. 3. Інновації як фактор конкурентних переваг. 4. Глобальні тренди у трансформації бізнес-моделей.
ТЕМА 7.	Тема 7. Стартап-підприємництво та механізми його підтримки 1. Сутність, особливості та сучасні тенденції розвитку стартап-підприємництва в Україні та світі. 2. Роль стартапів у розвитку інноваційного підприємництва та структурній трансформації економіки. 3. Економічні та інституційні бар'єри розвитку стартапів і механізми їх подолання. 4. Державна підтримка та стратегічні напрями забезпечення конкурентоспроможності й стійкості стартап-підприємництва.
ТЕМА 8.	Тема 8. Ризики підприємницької діяльності в умовах турбулентності економічного середовища 1. Сутність та особливості ризиків у сучасному підприємницькому середовищі. 2. Основні чинники та виклики розвитку підприємництва в умовах економічної нестабільності. 3. Вплив економічної турбулентності на функціонування та розвиток підприємницької діяльності. 4. Основні напрями мінімізації ризиків та забезпечення стійкості підприємництва.
ТЕМА 9.	Тема 9. Цифрова трансформація та її вплив на розвиток підприємництва 1. Сучасні тенденції та особливості цифровізації підприємництва в Україні та світі. 2. Вплив цифровізації на розвиток підприємницького середовища та зміну умов ведення бізнесу. 3. Соціально-економічні та інституційні проблеми цифрової трансформації підприємництва. 4. Перспективи розвитку підприємництва в умовах цифрових змін та глобальних викликів.
ТЕМА 10.	Тема 10. Глобальні виклики та перспективи розвитку підприємництва 1. Геоекономічні тенденції та їх вплив на бізнес. 2. Підприємництво в умовах нестабільності та глобальних криз. 3. Нові ринки й можливості міжнародного підприємництва. 4. Перспективи розвитку підприємництва в контексті глобальних змін.

4.4. Тематика практичних занять

№	Назва теми
Змістовий модуль 1. Підприємництво в системі сучасних економічних відносин	
ТЕМА 1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку підприємництва 1. Аналіз основних теоретичних підходів до розуміння підприємництва. 2. Порівняння класифікацій підприємницької діяльності. 3. Обговорення ролі підприємництва у формуванні національної економіки. 4. Практична робота: побудова моделі «підприємницької функції» для різних секторів.
ТЕМА 2.	Тема 2. Стан і тенденції розвитку підприємництва в Україні 1. Огляд статистичних показників розвитку підприємництва. 2. Визначення ключових тенденцій за останні роки (на основі відкритих даних). 3. Груповий аналіз бар'єрів та драйверів розвитку МСП. 4. Кейс-аналіз: оцінка регіонального розвитку підприємництва.
ТЕМА 3.	Тема 3. Роль і вплив держави у формуванні підприємницького середовища 1. Аналіз інструментів державної підтримки бізнесу. 2. Оцінювання ефективності регуляторної політики. 3. Практична робота: SWOT-аналіз взаємодії держави та бізнесу. 4. Дискусія: дерегуляція і контроль.
ТЕМА 4.	Тема 4. Критерії, індикатори та фактори сталого розвитку підприємництва 1. Визначення ключових індикаторів сталості бізнесу. 2. Практична оцінка сталості окремого підприємства (за публічними даними). 3. Аналіз ESG-підходів у підприємницькій діяльності. 4. Дискусія: чи може МСП бути «сталим» без втрати ефективності?
ТЕМА 5.	Тема 5. Актуальні проблеми розвитку підприємництва на сільських територіях 1. Визначення особливостей та бар'єрів сільського підприємництва. 2. Аналіз успішних кейсів розвитку бізнесу в селах. 3. Розробка моделі підприємницької ініціативи для сільської громади. 4. Дискусія щодо перспектив розвитку малого аграрного підприємництва
Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи, ризики та перспективи підприємницького розвитку	
ТЕМА6.	Тема 6. Інноваційні бізнес-моделі та підприємницькі екосистеми 1. Аналіз сучасних інноваційних бізнес-моделей (canvas-модель). 2. Структурування підприємницької екосистеми (робота в групах). 3. Прикладне завдання: створення інноваційної моделі для малого бізнесу. 4. Дебати: переваги та виклики участі в екосистемах.
ТЕМА 7.	Тема 7. Стартап-підприємництво та механізми його підтримки 1. Дослідження ролі стартапів у розвитку підприємництва та інноваційної економіки. 2. Визначення основних проблем і бар'єрів розвитку стартап-підприємництва. 3. Обґрунтування напрямів удосконалення державної підтримки та стимулювання розвитку стартап-підприємництва.
ТЕМА 8.	Тема 8. Ризики підприємницької діяльності в умовах турбулентності економічного середовища 1. Дослідження впливу економічної нестабільності на діяльність суб'єктів підприємництва. 2. Визначення основних проблем функціонування підприємств в умовах економічної турбулентності. 3. Обґрунтування напрямів підвищення стійкості та адаптації підприємництва до змін економічного середовища..

ТЕМА 9.	Тема 9. Цифрова трансформація та її вплив на розвиток підприємництва 1. Дослідження соціально-економічних наслідків цифровізації для розвитку підприємницької діяльності. 2. Визначення основних проблем та інституційних бар'єрів розвитку підприємництва в умовах цифрових змін. 3. Обґрунтування стратегічних перспектив розвитку та підвищення стійкості підприємництва в цифровому середовищі.
ТЕМА 10.	Тема 10. Глобальні виклики та перспективи розвитку підприємництва 1. Аналіз глобальних трендів (геоекономіка, екологія, технології). 2. Визначення викликів для українського підприємництва. 3. Розгляд міжнародних стратегій підприємницького розвитку. 4. Моделювання сценаріїв розвитку підприємництва на 5–10 років.

4.5. Тематика індивідуальних завдань

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва»

КПІЗ з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» включає і теоретичний аспект і практичний. Вибір варіанту теоретичного завдання до КПІЗ здійснюється, як правило, обирається здобувачем самостійно за його науковими інтересами.

Рекомендовані теми індивідуального завдання:

1. Аналіз становища розвитку підприємництва в Україні.
2. Антикризове управління.
3. Розвиток малого підприємництва.
4. Акціонерне товариство в системі правових інституцій.
5. Переваги і недоліки малого підприємництва.
7. Нормативно-правове регулювання розвитку підприємництва в Україні.
8. Роль держави у розвитку підприємництва.
9. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні.
10. Досвід функціонування корпорацій у різних країнах світу.
11. Причини гальмування розвитку малого підприємництва в Україні.
12. Малий бізнес у регіоні: реалії і соціально-економічні партнерства.
13. Дослідження у сфері підприємництва.
14. Право на здійснення підприємницької діяльності.
15. Особливості діяльності вітчизняних підприємств.
16. Рейдерські захоплення підприємств.
17. Стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні.
18. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку.
19. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва.
20. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
21. Межі підприємницької діяльності в Україні.
22. Свобода підприємницької діяльності.
23. Обмеження підприємницької діяльності.

За погодженням з викладачем, здобувач може вибрати тему дослідження самостійно.

Критерії оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Науково-пошукова робота повинна містити три частини: теоретичну (огляд законодавчої бази, теоретичного матеріалу, досліджень науковців з даної теми), практичну (аналіз статистичних даних, соціально-економічних показників), висновки та пропозиції.

Оцінка «10-9» ставиться тоді, коли здобувач вільно володіє проблематикою досліджуваної теми, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує широке коло наукових праць, в тому числі іноземних, робота відповідає всім вищезазначеним вимогам щодо оформлення.

Оцінка «8-7» ставиться тоді, коли здобувач при захисті, виявивши належну підготовку, допускає неточності у трактуванні окремих проблем, відчуває певні труднощі в узагальненні теоретичного матеріалу. Є незначні недоліки в змісті та оформленні роботи.

Оцінка «6-5» виставляється тоді, коли здобувач орієнтується в тематиці роботи, але не може зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення, оформлення роботи не відповідає вимогам.

Оцінка «4-1» виставляється тоді, коли здобувач за наявності роботи не орієнтується в проблемі та не відповідає на поставлені питання.

4.6. Завдання для самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» спрямована на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію індивідуальних навчально-дослідних завдань до відповідних тем дисципліни, підготовку тез доповідей на науково-практичні конференції та інших матеріалів наукового характеру.

Змістовий модуль 1. Підприємництво в системі сучасних економічних відносин

Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку підприємництва

1. Опрацювати ключові наукові підходи до трактування сутності підприємництва.
2. Провести порівняльний аналіз функцій підприємництва в сучасній економіці.
3. Визначити еволюційні етапи розвитку підприємницької теорії (короткий огляд).
4. Підготувати тези щодо ролі підприємництва у формуванні ринкових відносин.

Тема 2. Стан і тенденції розвитку підприємництва в Україні

1. Дослідити статистичні дані щодо динаміки розвитку малого і середнього бізнесу.
2. Проаналізувати зміни у структурі підприємницької діяльності за останні 5 років.
3. Здійснити огляд ключових бар'єрів, що стримують розвиток підприємництва.
4. Підготувати короткі висновки щодо конкурентоспроможності українського бізнесу.

Тема 3. Роль і вплив держави у формуванні підприємницького середовища

1. Визначити основні інструменти державної політики підтримки підприємництва.
2. Оцінити регуляторний вплив нормативно-правових актів на діяльність підприємств.
3. Підготувати огляд ефективності державних програм для бізнесу.
4. Проаналізувати взаємозв'язок дерегуляції та розвитку підприємництва.

Тема 4. Критерії, індикатори та фактори сталого розвитку підприємництва

1. Визначити групи критеріїв сталого розвитку підприємництва.
2. Узагальнити сучасні індикатори оцінювання сталості бізнесу.
3. Виявити основні фактори, що впливають на довгостроковий розвиток підприємств.
4. Підготувати короткий аналітичний огляд міжнародних підходів до оцінки сталості.

Тема 5. Актуальні проблеми розвитку підприємництва на сільських територіях

1. Дослідити специфічні особливості функціонування бізнесу на сільських територіях.
2. Оцінити вплив інфраструктури та ресурсної бази на розвиток сільського підприємництва.
3. Визначити ключові проблеми та можливості для їх подолання.
4. Підготувати аналітичну нотатку щодо перспектив смарт-спеціалізації в сільській місцевості.

Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи, ризики та перспективи підприємницького розвитку

Тема 6. Інноваційні бізнес-моделі та підприємницькі екосистеми

1. Охарактеризувати типи сучасних бізнес-моделей (короткий огляд).
2. Визначити сутність та структуру підприємницьких екосистем.

3. Проаналізувати приклади успішних екосистем (світових або національних).
4. Зробити висновки щодо можливості їх адаптації в Україні.

Тема 7. Стартап-підприємництво та механізми його підтримки

1. Дослідити етапи розвитку стартапу та їх зміст.
2. Підготувати огляд інструментів підтримки стартапів (інкубатори, акселератори, гранти).
3. Оцінити фактори успішності стартап-проектів.
4. Підготувати короткий аналіз одного реального стартапу (на вибір).

Тема 8. Ризики підприємницької діяльності в умовах турбулентності економічного середовища

1. Визначити основні групи ризиків у підприємницькій діяльності.
2. Проаналізувати методи оцінювання та мінімізації ризиків.
3. Оцінити вплив економічної нестабільності на ризик-профіль підприємств.
4. Підготувати пропозиції щодо підвищення стійкості бізнесу до зовнішніх шоків.

Тема 9. Цифрова трансформація та її вплив на розвиток підприємництва

1. Визначити ключові цифрові технології, що впливають на бізнес.
2. Проаналізувати ефекти цифровізації для операційних процесів підприємства.
3. Оцінити зміни бізнес-моделей під впливом цифрової економіки.
4. Підготувати коротку характеристику цифрових компетентностей сучасного підприємця.

Тема 10. Глобальні виклики та перспективи розвитку підприємництва

1. Визначити основні глобальні тренди, що формують майбутнє підприємництва.
2. Проаналізувати вплив соціально-економічних і технологічних змін на бізнес.
3. Оцінити роль підприємництва у вирішенні глобальних викликів (екологічних, соціальних, енергетичних).
4. Підготувати прогноз перспектив розвитку підприємництва на середньостроковий період.

5. Методи навчання

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів.

Методи навчання

- МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)
- МН2 – семінари, практичні роботи
- МО3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)
- МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)
- МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами
- МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни
- МН8 – підготовка тез/доповіді на конференцію.
- МН9 – тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.
- МН10 – реферативні та пошукові дослідження.

6. Система контролю та оцінювання

6.1. Методи оцінювання

Методи оцінювання

- МО1 – контрольні роботи (тематичні, модульні).
- МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.
- МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень
- МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

- МО5 – презентації результатів виконання завдань
 МО6 – командні результати ділових ігор, проектних завдань.
 МО7 – презентація власного підготовленого кейсу, який складений на основі реальних сценаріїв і стратегій розвитку компаній, інноваційних регіонів.
 МО8 – підсумковий контроль – екзамен (у тестовій формі, усний або письмовий)

6.2. Форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь здобувача та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

7. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 змістовий модуль – 25; за 2 змістовий модуль – 25 балів, за ІНДЗ – 10 балів.

Якщо здобувач за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи (реферати, ІНДЗ, розв'язання додаткових завдань) при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за екзамен автоматично.

(Коментар: Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти).

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
Вид підсумкового контролю: екзамен

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										ІНДЗ	Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Денна форма навчання												
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ТТ8	T9	T10	10	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

8. Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень з дисципліни

1. Теоретичні засади розвитку підприємництва
2. Які основні теоретичні підходи до підприємництва існують? Порівняйте їх.
3. Яка роль підприємництва в економічному розвитку країни?
4. Які основні тенденції розвитку підприємництва в Україні за останні роки?
5. Які фактори впливають на успішність малих і середніх підприємств в Україні?
6. Яка роль держави у формуванні бізнес-середовища?
7. Які основні державні програми підтримки підприємництва в Україні? Оцініть їхню ефективність.
8. Що таке сталий розвиток у контексті підприємництва? Які його основні принципи?
9. Які фактори впливають на сталий розвиток підприємств?
10. Які основні проблеми сільського підприємництва в Україні?
11. Які можливості для розвитку підприємництва існують у сільських районах?
12. Як сучасні технології впливають на розвиток підприємництва?
13. Які нові виклики стоять перед підприємцями в умовах глобалізації та цифровізації?
14. Які психологічні та соціальні фактори впливають на підприємницьку діяльність?
15. Як концепція інноваційного підприємництва змінює традиційні підходи до ведення бізнесу?
16. Які основні бар'єри для входу на ринок існують для нових підприємств в Україні?
17. Яка роль підприємництва у створенні робочих місць в Україні?
18. Як зміни в податковій політиці впливають на розвиток підприємництва?
19. Які аспекти державного регулювання є найбільш проблематичними для підприємців в Україні?
20. Які екологічні аспекти повинні враховувати підприємства для досягнення сталого розвитку?
21. Як підприємства можуть інтегрувати соціальну відповідальність у свою стратегію?
22. Які інноваційні рішення можуть бути впроваджені для розвитку сільського підприємництва?
23. Як кооперативи можуть сприяти розвитку підприємництва на селі?
24. Як підприємництво впливає на регіональний розвиток і динаміку економічного зростання?
25. Які міжнародні практики можуть бути впроваджені для покращення бізнес-середовища в Україні?

9. Неформальна освіта

Перезараховуватись можуть актуальні сертифіковані курси узгоджені з викладачем. Згідно «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти)» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича «загальний

обсяг освітніх компонент ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної ОП. Здобувач не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання».

Перелік актуальних онлайн курсів, як результату неформальної освіти, доводиться до відома здобувачів викладачем дисципліни або обирається здобувачем самостійно за погодження з викладачем.

10. Рекомендована література

10.1. Основна

1. Ангелко І. Українське підприємництво в умовах війни: економічні виклики, загрози та можливості. *Review of Transport Economics and Management*. 2023. № 9 (25). С. 27–34. URL: <https://doi.org/10.15802/rtem2023/277965>
2. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. Проблеми розвитку малого підприємництва та їх вплив на міграційну активність населення гірських районів Карпатського регіону України. *Регіональна економіка*. 2019. № 3 (93). С. 49–59. URL: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2019-3-5>
3. Кобік В. А. Підприємницька екосистема: поняття, генезис та складові елементи. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 80. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-80-21>
4. Куцик П. О. Проблемні аспекти та пріоритети розвитку малого і середнього підприємництва України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2022. № 69. С. 7–14. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-01>
5. Курмаєв П. Ю., Колісніченко П. Т. Сучасні тенденції розвитку підприємств малого бізнесу у сільському господарстві України. *Економічні горизонти*. 2020. № 2 (13). С. 29–35. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(13\).2020.213484](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(13).2020.213484)
6. Лопатинський Ю. М., Белей С. І., Кобеля З. І. Корпоративне управління сільськогосподарськими підприємствами холдингового типу. *Агросвіт*. 2023. № 14. С. 3–12. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/1790/1804>
7. Мельникова О. А. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні під час воєнного стану. *Економіка та підприємництво*. 2023. № 50. С. 102–113. URL: <https://doi.org/10.33111/EE.2023.50.MelnykovaO>
8. Нескородєва І., Ян Б., Щербань О. Підприємництво в контексті реалізації концепції забезпечення стійкого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-73>
9. Пантелєєва Н. М., Пантелєєва К. О., Чмир М. О. Розвиток малого та середнього підприємництва в Україні: тренди та інновації фінансування. *Фінансовий простір*. 2019. № 1 (33). URL: [https://doi.org/10.18371/fp.1\(33\).2019.177103](https://doi.org/10.18371/fp.1(33).2019.177103)
10. Сало Я., Марчук І., Орловська С. PEST-аналіз малого та середнього підприємництва в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-57>
11. Слюз А. Я. Ризики підприємницької діяльності: поняття, зміст та необхідність управління. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2022. № 35. С. 475–482. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/990>
12. Солоненко Ю. В. Сімейний бізнес як наукова дисципліна: інтелектуальна траєкторія становлення та розвитку. *Економіка і організація управління*. 2020. № 1 (37). URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2020.1.13>
13. Швець М. Малий бізнес України в умовах економічної глобалізації. *Молодий вчений*. 2020. № 11 (87). URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-11-87-46>
14. Ben Youssef A., Boubaker S., Dedaj B., Carabregu-Vokshi M. Digitalization of the economy and entrepreneurship intention. *Technological Forecasting and Social Change*. 2021. Vol. 164. Art. 120043. URL: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120043>

15. European Commission. Annual Report on European SMEs 2023/2024: SME Performance Review 2023/2024. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2024. URL: <https://doi.org/10.2826/355464>
16. Global Entrepreneurship Monitor. GEM 2023/2024 Global Report: 25 Years and Growing. 2024. URL: <https://www.gemconsortium.org/report/global-entrepreneurship-monitor-gem-20232024-global-report-25-years-and-growing>
17. Ivanenko O., Bugaychuk V., **Belei S.**, Grynychuk N., Kulinich T. Financial equalization of territorial development east European countries and its impact on quality of life. *International Journal for Quality Research*. 2021. Vol. 15, Iss. 4. P. 1301–1316. URL: <http://www.ijqr.net/paper.php?id=963>
18. Ksonzhyk I., Taran Y., Monastyrskyi G., Vasina A., Sytnytska O., **Belei S.** Implementation of the principles of sustainable development of territorial communities: Decision making. *Journal of Management Information and Decision Sciences*. 2021. Vol. 24, Iss. 3. P. 1–12. URL: <https://www.abacademies.org/articles/implementation-of-the-principles-of-sustainable-development-of-territorial-communities-decision-making-10271.html>
19. Lopatynskyi Y., **Belei S.**, Kapelista I., Denysiuk L., Pavlyshyn M. The Effectiveness of the Management System in the Conditions of War and its Influence on the Development of Agribusiness. *Review of Economics and Finance*. 2023. Vol. 21. P. 932–940. URL: <https://refpress.org/ref-vol21-a102/>
20. Lutsiak V., Hutsol T., Kovalenko N., Kwaśniewski D., Kowalczyk Z., **Belei S.**, Marusei T. Enterprise Activity Modeling in Walnut Sector in Ukraine. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, Iss. 23. Art. 13027. URL: <https://doi.org/10.3390/su132313027>
21. OECD. OECD SME and Entrepreneurship Outlook 2023. Paris : OECD Publishing, 2023. 484 p. URL: <https://doi.org/10.1787/342b8564-en>
22. Tarasenko D., Tsyklauri O., **Belei S.**, Mazurkevych I., Bashlai S. Social-economic development of the united territorial communities and development of a strategy for sustainable development (case of Ukraine). *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2021. Vol. 18. P. 581–594. URL: <https://doi.org/10.37394/23207.2021.18.58>

10.2. Додаткова

1. Давиденко Н., Волков А. Війна в Україні: криза інноваційних стартапів. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-55>
2. Левчинський Д. Л., Ступнікер Г. Л., Каширнікова І. О., Зозуля Н. В. Підприємництво України в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2022. № 181. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-19>
3. Лісіца В. В., Михайленко О. М., Юрко І. В. Екосистемний підхід як інструмент розвитку та підтримки креативних індустрій на регіональному рівні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 1. URL: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2022-1-20>
4. Намлієва Н. Особливості підприємницької діяльності в умовах воєнного стану в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-22>
5. Смачило В., Халіна В., Чайка Д. Формування локальної стартап-екосистеми. *Економіка та суспільство*. 2021. № 23. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-9>
6. European Commission. An SME Strategy for a Sustainable and Digital Europe. COM(2020) 103 final. Brussels, 2020. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0103>
7. Kraus S., Clauss T., Breier M., Gast J., Zardini A., Tiberius V. The economics of COVID-19: initial empirical evidence on how family firms in five European countries cope with the corona crisis. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*. 2020. Vol. 26, No. 5. P. 1067–1092. URL: <https://doi.org/10.1108/IJEBR-04-2020-0214>
8. OECD. Financing SMEs and Entrepreneurs 2022: An OECD Scoreboard. Paris : OECD Publishing, 2022. 274 p. URL: <https://doi.org/10.1787/e9073a0f-en>

9. OECD. OECD SME and Entrepreneurship Outlook 2019. Paris : OECD Publishing, 2019. 396 p. URL: <https://doi.org/10.1787/34907e9c-en>
10. OECD. SME Digitalisation to “Build Back Better”: Digital for SMEs (D4SME) Policy Paper. *OECD SME and Entrepreneurship Papers*. 2021. No. 31. URL: <https://doi.org/10.1787/50193089-en>
11. OECD. The Digital Transformation of SMEs. *OECD Studies on SMEs and Entrepreneurship*. Paris : OECD Publishing, 2021. 275 p. URL: <https://doi.org/10.1787/bdb9256a-en>

10.3. Електронні ресурси

1. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : Національний класифікатор України, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
6. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
7. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
8. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 01.07.2014 № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>
9. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
10. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
11. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
12. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
13. Про індустріальні парки : Закон України від 21.06.2012 № 5018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>
14. Про фермерське господарство : Закон України від 19.06.2003 № 973-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>
15. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 21.07.2020 № 819-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>
16. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>

11. Інформаційні ресурси:

Академічні ресурси:

1. Репозиторій академічних статей, таких як Google Scholar або ResearchGate, для пошуку актуальних наукових досліджень та публікацій з курсу
2. ARCher – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/>.

Інші ресурси:

1. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
2. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй – <http://unstats.un.org/>

3. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <http://isi.cbs.nl/>
4. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <http://isi.cbs.nl/>
5. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
6. Статистичний офіс Європейської співдружності — <http://europa.eu.int/>
7. База українського законодавства в Інтернет — www.lawukraine.com
8. Інститут глобальних стратегій — www.igls.com.ua
9. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій — www.ier.kiev.ua
10. Електронна бібліотека — www.lib.com.ua
11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського — www.nbuv.gov.ua
12. Національна парламентська бібліотека — www.alpha.rada.kiev.ua
13. Ukrainian Business Council (UBC): www.ubc.org.ua
14. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
15. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: www.me.gov.ua
16. Спілка підприємців України: www.sup.org.ua
17. Фонд підтримки підприємництва: www.business.gov.ua
18. Громадська організація "Асоціація платників податків України": www.aptu.org.ua
19. Конфедерація роботодавців України: www.cur.gov.ua
20. Асоціація підприємств промислової автоматизації України: www.uapa.org.ua
21. Сайт "Бізнес-Центр": www.biznes-center.org.ua

12. Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>
- ✓ Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravya-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>
- ✓ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/ni4ptvsk/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-chnu.pdf>